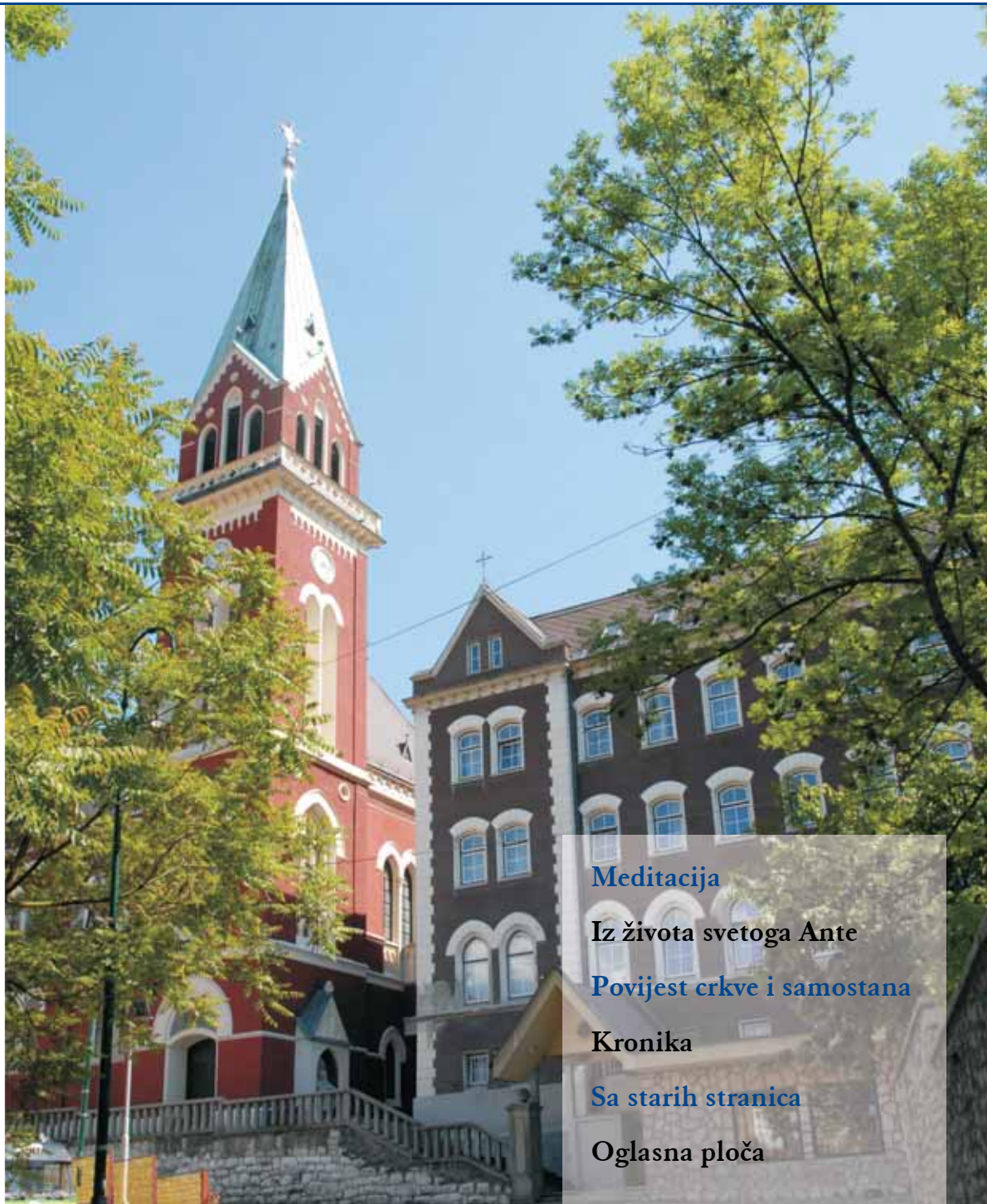


GODINA I. Broj 2 Lipanj 2007. Cijena 0,5 KM



# GLASNIK SVETOG ANTE

GLASILO SVETIŠTA SVETOG ANTE SARAJEVO / BISTRİK



**Meditacija**

**Iz života svetoga Ante**

**Povijest crkve i samostana**

**Kronika**

**Sa starih stranica**

**Oglasna ploča**

# Najomiljeniji svetac u BiH

Poštovani štovatelji sv. Ante!

Evo i drugoga broja našega *Glasnika*. Izlazi iz tiska kako smo i planirali, dva mjeseca nakon prvoga čija je nevelika naklada začas bila razgrabljena. U danima nakon njegove pojave - s radošću to pišem - stizale su nam od čitatelja vrlo pozitivne ocjene. Bile su to, uglavnom, usmene reakcije čitatelja, a odnosile su se i na njegov sadržaj, ali i na njegovo grafičko uređenje. Dobar prijam prvoga broja nekako nas je obvezao da nastavimo s izlaženjem *Glasnika* te da svaki sljedeći broj uredimo ne samo na takvoj razini kvalitete nego možda i bolje.

Ovaj broj *Glasnika sv. Ante* izlazi pred njegov blagdan, 13. lipnja. Zato smo ga i "napunili" dužim ili kraćim tekstovima o najpopularnijem svecu na svijetu. Kada ih pročitate, znat ćete zasigurno puno više o zaštitniku naše crkve i samostana nego što ste ranije znali, upoznat ćete se s potrebom i razvojem gradnje samostana sv. Ante na Bistricu i nekim vidovima djelovanja franjevaca u njemu. Tu je također i nekoliko doista zanimljivih kraćih vijesti od prije nepunih stotinu godina, a odnose se na našu crkvu i samostan...

Vjerojatno nikad niste razmišljali o svecima - titularima naših župnih crkava u Bosni i Hercegovini. No zacijelo bi se učestalost slavljenja nekog sveca mogla protumačiti i njegovom omiljenošću na ovim našim prostorima. Ako to tako promatramo, onda bismo mogli reći da je sv. Anto daleko najomiljeniji svetac u našem narodu. Naime, u našoj zemlji ima čak 25 župa koje su, sa svojim župnim crkvama, posvećene sv. Anti Padovanskom. Njima pridodajmo i jednu samostansku crkvu: to je ova naša na Bistricu.

Najviše župa posvećenih sv. Anti jest u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, čak četrnaest: Busovača, Gračac, Žitače/Podhum, Vukanovići, Bugojno, Dobretići, Rastičevo, Žepče, Bukovica kod Dervente, Veliki Prnjavor/Sočanica, Drijenča, Lukavac, Sivša i Boće.

U Banjolučkoj biskupiji ima pet takvih župa: Banja Luka/Petrićevac, Prnjavor, Bihać, Stratinska i Čuklić. A u Mostarskoj biskupiji šest: Ploče/Tepčići, Raskrižje, Grabovica, Šujica, Sutina i Humac. Možda ih jedanput pojedinačno i predstavimo čitateljima *Glasnika*!

Želeći vam ugodan odmor molimo da ne zaboravite naš *Glasnik*! Budite i vi njegov urednik i suradnik, sa svojim ocjenama, sugestijama, priložima i slično javite nam se i pismenim putem!

Ugodno čitanje!

Urednik



## Kršćanski odmor

*Odmarati se treba od rada, od aktivnosti, od stresnoga života, ali se ne bi trebalo odmarati od činjenja dobrih djela, od zauzimanja za bližnjega*

S početkom mjeseca lipnja, a osobito nakon blagdana sv. Ante, dakle u njegovoj drugoj polovici, počeo se razdoblje odmora. U to vrijeme završavaju s radom osnovne i srednje škole, a nešto kasnije i fakulteti te se uglavnom svi počinju pripravljeti za sezonu tzv. godišnjih odmora. Odmor je potreban svakome nakon dugovremenog rada i potrebno ga je tako osmisliti da posluži onomu čemu je namijenjen: povratku psihičke i fizičke snage da bi se moglo nastaviti s djelatnostima i radom kojima uglavnom ispunjamo svoje vrijeme.

Pitanje odmora nije vezano samo za dobar profit turističkih agencija, za zaborav problema, stresa i brzine koji opterećuju našu svakodnevnicu, nego on ima i svoju religioznu, vjersku i kršćansku dimenziju. Na dva mjesta u Bibliji,



da ih sve ne navodimo, izričito se spominju riječi odmor odnosno umor. Na početku Biblije (Post 2,2) kaže se kako je Bog, nakon stvaranja svijeta i čovjeka, počinio od djela koja je učinio, a u Matejevu evanđelju (11,28) Isus je ovako rekao: Dođite k meni svi vi umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Naslonjeni na ove riječi mogli bismo napraviti malu kršćansku vjerničku skicu odmaranja, koje je, kažu psiholozi i liječnici, jednako bitno kao i naš rad i aktivnosti, bile one fizičke ili intelektualne.

Odmor je potreban zato da u ritmu vremena pronađemo mjesto gdje će svatko od nas moći sjetiti se onoga što zaista jest: stvorenje koje svoj život ne ispunjava u nemilosrdnom namicanju sredstava, novca, karijere, ugleda i prestiža. Počinuti od svoga rada, da se poslužimo riječju iz Postanka, značilo bi kratko, zatvorenih očiju, možda na plaži, u planini, u društvu bližnjih, uživati u ljepoti života, u njegovoj darovanosti, u svijesti da je život dobro, smisleno i božansko sudjelovanje u stvorenome; uživati u dobrome svijetu, u njegovoj izgradnji i njegovu hodu u ljudskoj povijesti.

Odmirati se treba od rada, od aktivnosti, od stresnoga života, ali se ne bi trebalo odmarati od stvaranja dobrih djela, od zauzimanja za bližnjega, osobito onoga najmanjega, od odgovornosti za voljene oči, za povjerenje što nam naši bližnji daruju. Počinuti od ljubavi za čovjeka ili odmarati se od nje ne spada na tragove našega vjerničkoga puta. O tome nam govori cijela kršćanska vjera, govori Isus u svojim predivnim usporedbama i svojim cjelokupnim životom i riječima. Mi, njegovi mali i obični bosanski učenici, ne trebamo se odmarati od njegovih zahtjeva. On nas poziva da i ovoga ljeta, ako smo umorni i opterećeni, dođemo ne samo na Jadran, Bjelašnicu, Grčku, Tursku ili Tunis, nego da opet dođemo i k njemu.

Odmor koji Isus dariva ne isključuje odmaranje našega tijela, dobroga ljudskoga tijela i našega duha, koji našim bližnjima, obiteljima daruju dostojan život.

Ali dolazak k njemu obvezuje da radeći ili odmarajući se, kupajući se ili kopajući jarke, šecući ili raznoseći novine, nikada ne zaboravimo činjenicu da jedna Osoba, jedna nepredočiva Ljubav prati naše ljudske korake i odmara ih, a da mi to i ne primjećujemo.

Možda je dobro da to i ne vidimo. Jer, mi smo ljudi takvi, viđeno uvijek želimo posjedovati, imati samo za sebe, ne dijeliti s drugima. Da bismo se kršćanski odmorili ovoga ljeta, ne treba puno. Dovoljno je malo promijeniti sredinu, ali nikako ne promijeniti naviku da angažirano volimo.

Franjo NINIĆ



## Vjera u pobožnosti prema sv. Anti Padovanskom

# Polazište za navještaj spasenja

*Sv. Anto je njegovim štovateljima znak Božje proviđenosti, ljubavi, zaštite, okrilja i njegovi znakovi upućuju na predanje Bogu*

Pobožnost prema sv. Anti, uz pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji, najrašireniji je jezik pučke vjere u hrvatskom katoličanstvu. Tu pobožnost prema Gospi i prema sv. Anti opravdano je povezivati jer se pobožnost prema sv. Anti utemeljuje u vjeri kojoj je izričaj Blažena Djevica Marija. Stoga nije rijedak slučaj da je Gospino svetište ujedno i svetište sv. Ante, te u crkvama u kojima časte Blaženu Djevicu Mariju vjernici će rado obaviti i svoje pobožnosti prema sv. Anti i obratno. Katolici jednostavno vole Gospu i sv. Antu. Nijedna pobožnost nije toliko odgajala katolike kao ta spontana, iskrena pobožnost koja daje rezultate vjere u nadi, u ljepoti duše, koja odgaja sućut u vjernicima, ljudski osjećaj za bliskost s ljudima, Bogom, svijetom. Zato vjernici vole njihova svetišta i u njih rado hodočaste jer su se u njima najviše ispunjali nadom i vjerom da će opstati i ustrajati, da će ponovno ustati, naći sebe i sve svoje izgubljeno te krenuti u novi bolji i ljepši život.

### Ruža hrvatska

Pobožnost prema Mariji izrasla je ne samo iz evanđelja i crkvenog učenja, nego pravi poticaji toj pobožnosti spontano izrastaju iz vjerničkih nagnuća tijekom kršćanske povijesti. Prva dva stoljeća Marija se praktički nije spominjala. Prvo je otkrivaju teolozi kao novu Evu, kćer Boga Oca, Majku Sina Božjega i zaručnicu Boga Duha Svetoga. Odatle nastaju slike Marije službenice, majke, zaručnice, nebeske kraljice, zagovornice; slike koje nalaze odjeka u poetici kršćanske duše u kojoj Marija postaje Gospa i zauzima prvo mjesto u pučkoj pobožnosti kao majka nepresušne pomoći koja svoju djecu zaštićuje plaštem skrovitosti, majka sućutna koja snagom boli iz žalosti za svojim Sinom otvara strogo pravедno nebo.

Tako je Marija postala živa kršćanska vjera naspram onom muškom hladno učenom Vjeronvanju. U pravoslavnom kršćanstvu takva je Marija zauzela važno mjesto u liturgiji, a u katoličkom se kršćanstvu nastavila razvijati kao uzor po kojemu žene ostvaruju svoj identitet: djevičanstvo, majčinstvo, poniznost, samozatajnost, odanost, predanje, uslužnost, pristupačnost. Takva Marija našla je neizmjereno plodno tlo u dušama vjernika tako da je izišla i na društvenu i političku scenu, posvećivani su joj kontinenti i države, snaga te pobožnosti pokazala se u oslobođenju Poljske od komunizma i u nadi oslobođenja od izrabljivačkih okova u Latinskoj Americi, a slična pokretačka snaga te pobožnosti strujala je i u obrani hrvatskog katoličanstva u komunizmu i u oslobodilačkom zanosu čiji je odjek dopro čak i do rock scene kao što je Ruža hrvatska.

### Bog vjere

Izvorište fenomena sv. Ante Padovanskog u vjeri valja tražiti u njegovoj franjevačkoj propovjedničkoj karizmi da pogodi potrebe vjernika i u njih prenese živi biblijski navještaj o Božjoj ljubavi i Božjem spasiteljskom ulasku u ljudski život. Pogoditi ta nagnuća vjernika značilo je otkriti marijansku poetiku kršćanske duše što je Anto magistralno činio. Sv. Anto je nadasve bio izvoran svjedok, živi primjer i uzor vjerničkoga etosa koji je propovijedao. Beskompromisna proročka odlučnost zračila je iz svake njegove riječi, nimalo suzdržano obarao se na „moći i vrhovništva“ njegova svijeta, a osobita značajka njegovih propovijedi jest castigatio - raskrinkavanje patvorenosti nedodirljivog klera koji služenje svetome pretvara u sebičnu manipulaciju. Zato je sv. Anto postao slika prevratne snage vjere,



poput Marijina Veliča u kojemu Bog „silne zbacuje s prijestolja, a uzvisuje neznatne.“ Antina propovijed prije svega uvodila je ljude u život s Bogom, a ne u normativni, kultni ili običajni sustav stalne napaсти uspavljujućeg efekta kršćanskog naviještanja, što je Antinim propovijedima davalo obraćenijski učinak u čudesnoj izmjeni života.

Jezik vjere u pobožnosti prema Gospi i sv. Anti pogađa iskustvo vjere izlaska u susret Bogu koji dolazi i s kojim se čovjek susreće u izvornom iskustvu milosti. Naime, otpočетка objave i u stalnom životu zajednice vjernika funkcioniraju „dva“ boga: bog ljudskih iščekivanja i Bog objave i vjere. Biblija je s jedne strane puna ljudskog „genocidnog“ boga koji „pobi prvorodence, Egipćane... Jahve je ratnik hrabar...“ (usp. Izl 15), a tradicija vjere puna je „svetog nasilja“ koje se čini „u ime Božje“ kako bi se suzbilo „veće zlo.“ Toj ljudskoj konstrukciji, suprotno svim iščekivanjima, dolazi Bog objave posvemašnje ljubavi i Bog vjere prisutan u najneemoćnijima. Onoga ljudskoga boga, Freudova super-ega, izriče patrijarhalni autoritarni religiozni muški jezik moći i snage, a Bog vjere izriče se ženskim jezikom nježnosti i povjerenja koji zrači iz pobožnosti prema Gospi i sv. Anti.

### Izborna pobožnost prema sv. Anti

Zato je sv. Anto uz Blaženu Djevicu Mariju postao najomiljeniji jezik vjere katoličkog kršćanstva. Kao što kršćani idu po Gospi Isusu, tako i po sv. Anti ulaze u okrilje Božje milosti i sigurnost ljubljenih. Kršćani po sv. Anti ulaze u život s Bogom i po toj vjeri njihov život se mijenja iz nesigurnosti i tjeskobe u stabilnost osobe i snagu života. Lik sv. Ante je franjevac s djetetom Isusom u naručju i cvijetom ljiljanom u ruci, ali također često s knjigom i kruhom. Po sv. Anti bosanski kršćanin je odgojen za onu prepoznatljivu, nježnu, vjerničku i ljudsku plemenitost koja dolazi od predanja Bogu, povjerenja u ljude i vjere kao snage života. Pobožnost prema sv. Anti u Bosni vrlo je izvorna i po vjerničkom iskustvu bliska ne samo drugačijim kršćanima, nego i nekim muslimanima i pripadnicima sekularnih svjetonazora koji sv. Antu štiju kao Božjega čovjeka koji ljude upućuje na predanje Bogu. Jezik vjere u pobožnosti sv. Anti nježni je jezik prepun izričaja bliskosti i prihvaćanja. Molitvenici koje vjernici vole, pjesme koje iz vjere pjevaju i molitve koje rado mole prepuni su izričaja miline i milosti.



Problem pobožnosti prema Gospi i sv. Anti, iako nosi bogat potencijal vjere, u tome je što je to tip pred-prosvjetiteljske vjere, dakle vjere koja nije dostatno pomognuta snagom uma. Ta se vjera izriče poetskim čudesnim jezikom slika i simbola koje ljudskoj egzistenciji daju novu dimenziju, ali kada se te slike i simboli okamene u rigoroznom moralizmu, onda gube onu bitnu transcendirajuću snagu vjere. Protestantizam je radikalno odbacio svu pobožnost prema Gospi i svecima kao pogansko odstupanje od biblijske vjere i time nesporno osiromašio samu bit izvornoga kršćanskog života. Suvremeni razorni intelektualizam u vjeri, u najmanju ruku sa slabim iskustvom milosti, sklon je na sličan način odbaciti pobožnost prema Gospi i sv. Anti zbog njihove pojavnosti, umjesto da se dijaloški susretne s tom vjerom na sretno obostrano obogaćenje. Štovatelji sv. Ante izrazito vole njegove znakove, kipiće, medaljice, privjeske i sl. Sve je to jezik vjere. Ima ljudi visoke kulture jezika riječi, a mnogi žive svoju vjeru manje izraženu riječima. Međutim, potreba za simbolima općeljudska je, ona pogađa područja ljudske osobe koja ne pokriva jezik, pa su znakovi potrebni svakom čovjeku, osobito u prijelomnim trenucima života. Sv. Anto je njegovim štovateljima znak Božje providnosti, ljubavi, zaštite, okrilja i njegovi znakovi upućuju na predanje Bogu. Intelektualni teolozi olako čistunski proglašavaju te znakove magijskim, kao da se ti štovatelji boje Boga i tim znakovima se štite od Boga kao opasne sile. Međutim, život vjere valja analizirati iz rezultata te vjere, a ne iz neprovjerenih pretpostavki. Pobožnost prema sv. Anti dobro je polazište za obogaćeni navještaj spasenja, a nipošto područje praznovjerja koje je potrebno razarati.

Ivo MARKOVIĆ

## Sveti Anto Padovanski (II)

### Glasoviti propovjednik

*U životu sv. Franje imamo propovijed pticama, a kod sv. Ante spominje se, ne manje dražesna i poetska, propovijed ribama*

#### Preko Afrike do Asiza

Poslanje u Maroku ubrzo se pretvorilo u veliko razočaranje. Tek što se iskrcao, Antu zahvati teška bolest. Umjesto da na trgovima propovijeda Krista, morao je dane provoditi na tvrdom ležaju i trpjeti groznicu od malarijske zaraze. Tako se njegov plemeniti san o apostolatu i mučeništvu ubrzo

raspršio. Preostao mu je samo jedan put, put iskrenoga vjernika: predati se volji Božjoj. A snažni značaj, kakav je imao Anto, taj čin vjere morao je mnogo stajati. Vjerojatno od svega još ništa nije razumio. Uskoro će mu u razmatranju i molitvi Duh objaviti da je u Africi doista podnio mučeništvo. Nisu ga usmrtili Saraceni, već se sam žrtvovao, odričući se svoje žarke želje, kako bi ponizno slijedio volju Gospodnju. Anto se tako oprosti od afričkog tla i krenu u domovinu. Ali Bog mu ponovno promijeni smjer puta i brod se, gonjen nepovoljnim vjetrovom, našao na obalama otoka Sicilije. Još oslabljen od dugotrajne groznice, trpeći u sebi unutarnji nemir, Anto se uputi u Asiz, gdje je o Duhovima 1221. vidio i Franju, osnivača Male braće. Asiški sirotan svojom svetošću opčara svojega nepoznatog sljedbenika, unijevši mu u srce mir i unutarnje svjetlo. Iz Asiza Anto krene u Montepaolo, blizu grada Forli. Ondje je proveo neko vrijeme u svakodnevnom razgovoru s Bogom, kao prijatelj s prijateljem.

#### Proljeće Crkve

Bog ima svoje vrijeme i svoje nacрте, koji se rijetko podudaraju s našim vremenom i s našim nacртima. U svega nekoliko mjeseci Anto je obišao gotovo cijeli svijet (tada se mislilo da se cijeli svijet natisnuo oko Sredozemnoga mora): od Coimbre do Maroka, od Sicilije do Umbrije, sve do zabačenoga samostančića Montepaolo. Tu, na brdu, činilo mu se da je izgubljen, ali je Anto bio radostan što je zaboravljen. To je pravi osjećaj oslobođenja. Prije nego što će propovijedati drugima, Gospodin je želio da Anto najprije do kraja obrati svoje srce. I tako su ga jednog dana pozvali u Forli da prisustvuje jednom svećeničkom ređenju. Dogodilo se da nije došao određeni propovjednik i poglavar zaduži Antu da prozbori nekoliko prigodnih



riječi. Nije se mogao usprotiviti želji poglavara i Anto progovori. Bilo je to očitovanje njegova talenta i izvanredne sposobnosti da propovijeda. Od toga dana počelo je njegovo putovanje od Italije do Francuske, gdje je pronosio kršćanima ljepotu Radosne vijesti. U isto vrijeme sučelio se i sa zabrinjavajućim i nejasnim pojavama krivovjerstva, a krivovjerce je Anto pokušao razuvjeriti svojom bogatom teološkom naobrazbom, ali nasdasve neumornom dobrotom. Ima velikih zlouporaba u Crkvi, ima i politikanstva, očito je i moralno opadanje, ravnodušnost se proširila; zato je Anto svugdje unosio svoj neumorni doprinos uzdizanju i pročišćenju života tadašnjih kršćana. U Arlesu mu se

## Iz propovijedi sv. Ante

*Molitva je izljev ljubavi prema Bogu, pobožan i prijateljski razgovor s Gospodinom, odmor odzgor prosvijetljene duše koja nastoji da što više uživa u Svedobrom.*

*Molitva je također i prošnja za zemaljska dobra. No, oni koji se obraćaju Gospodinu uistinu kršćanskim duhom, podložiti će svoju volju njegovoj, pa i onda kada se mole iz stvarne potrebe: samo nebeski Otac zna što nam je doista potrebno u zemaljskom životu.*

*Molitva je napokon i zahvaljivanje, a time priznajemo da od Boga primamo sva dobra i ujedno mu prikazujemo sva naša djela: tako se zaista neprstanice molimo - kako nam je preporučio naš Gospodin Isus.*



1224. sv. Franjo ukazao za vrijeme Antine propovijedi, da blagoslovi apostolsko djelo svojega voljenog sina.

### Svjetlo koje rastjeruje tamu

U životu sv. Franje imamo propovijed pticama, a kod sv. Ante spominje se, ne manje dražesna i poetska, propovijed ribama. To se moralo dogoditi u Riminiju. Grad se nalazio u rukama krivovjernika. Kad je pristigao misionar, kolovođe dadnu znak: podići zid šutnje. Stvarno, Anto nije našao kome bi se obratio. Crkve su ostale prazne. Zato iziđe na trg, ali ni tu nikoga ne nađe. Nitko ne pokaza pažnje prema propovjedniku, a još manje da bi ga slušao. Anto je prolazio zamišljen, u molitvi. Kad je tako prispio do morske obale, nagnu se nad

žalom i počne dozivati slušatelje: “Dodite vi, ribice, i poslušajte riječ Božju, kad se ljudi ne žele udostojati približiti!” Ribe su navalile u velikom broju i pažljivo slušale riječi poticaja i hvale. Kod krivovjeraca je znatiželja nadvladala preporuku vlastitih kolovođa. Uslijedili su čuđenje i zanos, popraćeni osjećajima, kajanjem i odlukom o povratku Crkvi. Možda je to samo lijepa legenda, ili pjesnički simbol. Poruka je jasna: Anto je svojim strpljivim pouzdanjem, svojom vjeron koja premješta brda, svojim smislom za maštanjem i pažnjom, uspio probiti zid i u srcima neraspoloženih vjernika, otvrdnutih u mržnji i predrasudi. “To je pobjeda koja pobjeđuje svijet: vjera naša.”

Vergilio GAMBOSO



# Znakovi sv. Ante

Velikane kršćanske vjere i svece prepoznajemo i po njihovim simbolima, znakovima. Portugalac Fernando, franjevačkim imenom sv. Anto Pado-vanski (1195-1236), uz to što je prikazivan u ha-bitu, odjeći sv. Franje, koju su u to vrijeme nosili siromašniji, redovito se u kršćanskoj ikonografiji prikazuje s knjigom, djetetom, ljiljanom i kruhom.

*Knjiga* označava Bibliju, Sveto pismo. Sv. Anto je bio jedan od najznamenitijih propovjednika i navjestitelja evanđelja svoga vremena. Ovaj svjedok Božje riječi vezan je za knjigu i zato što je bio učitelj teologije, te jedan od najučćenijih ljudi svoga vremena. Zanimljivo je da upravo njegova jednostavnost i snaga njegove učenosti privlače i danas mnoge obične ljude.

*Dijete* u Antinom naručju veže se uz čudo: naime jednom je prilikom neki čovjek koji je ugostio propovjednika potajno primijetio veliku svjetlost u njegovoj sobi. Svjetlost je dolazila od djeteta. Anto je bio i čovjek skrovita, ali duboka molitvena života. Dijete predstavlja Božju Riječ koja se utjelovila, postala čovjekom, najprije djetetom pa odraslim i raspetim Isusom iz Nazareta.

Kod sv. Ante kao i kod sv. Franje Isusovo utjelovljenje i čovječstvo, neizmjerni je znak Božje objave i milosrđa. Uz to, dijete označava brigu koju je Anto posvećivao djeci i malenima.

*Ljiljan* je nezaobilazni simbol sv. Ante. U to doba ljiljane nailazimo posvuda: od ukrašavanja kraljevskih kruna, grbova, stećaka, do iluminacija u knjigama. Ljiljan kod sv. Ante označava evanđeosku pouzdanost u Isusove riječi da gledamo poljske ljiljane, da se ne brinemo tjeskobno i da živimo u Božjoj blizini. Ljiljan se veže i uz cjelovitu ljudsku čistoću: *Blaženi čista srca, oni će Boga gledati*. Anto je čistim, cijelim srcem bio čovjek koji je živio svjestan trajne blizine Božjega lica.

*Kruh* u Antinoj ruci koji pruža označuje njegovu osjetljivost za sve ljude u potrebi, kršćane i nekršćane, za pokidane međuljudske odnose, za zdravlje, za snagu u samoći, za izgubljene stvari, za dobar ishod ljudskih ispita, za pomoć u nevolji. *Kruh*. Sv. Ante od davnina je oblik organizirane solidarnosti gdje se na Isusov način, i malim prilozima, pomaže siromasima i nevoljnima te se tako ublažuje njihova patnja. Sv. Anto je slijedio sv. Franju, a obojica su upućivali samo na evanđelje i Isusa Krista kao smisao života.

Ivan ŠARČEVIĆ

## “Nauk krstjanski” pisan u Sarajevu

Znamo sigurno da u 16. stoljeću u Sarajevu postoji snažna katolička zajednica za koju se brinu franjevci koji ovdje imaju rezidenciju ili župnu kuću s crkvom. Prema jednom dokumentu iz 1581. godine, u Sarajevu je u Latinluku bio župnikom (u ono doba nazivali su ga kapelan) poznati bosanski pisac fra Matija Divković - otac bosanske književnosti. Divković je u Sarajevu dovršio svoje djelo *Nauk krstjanski* 1609. i započeo pisati *Sto čudesa*. Drugi poznati pisac fra Pavao Papić, pisac djela *Sedam truba*, rodio se u Sarajevu 1630. godine.

*Ljubo Lucić, Franjevačka prisutnost u Sarajevu, u: Hrvatska misao, br. 14, siječanj-ožujak 2000, str. 111*





# Pomoćnik u nevolji i izgradnji boljega svijeta

*O Antinom zalaganju za pomoć čovjeku u nevoljama i izgradnji boljega svijeta svjedoče i brojne legende*

Sveti Anto Padovanski s pravom je proglašen „evanđeoskim naučiteljem“ jer je u svojim pisanim i usmenim govorima, kako svjedoče dvije zbirke njegovih propovijedi, jasno i hrabro iznio Božju riječ kao životnu snagu koja pomaže čovjeku u nevolji, te ga potiče na izgradnju boljega svijeta, kako ga osobito naviješta Isus u svome Evanđelju: *Na meni je Duh Gospodnji, jer me pomazao. Poslao me da donesem Radosnu vijest (Evanđelje) siromasima, da navijestim oslobođenje zarobljenicima i vraćanje vida slijepcima, da oslobodim potlačene, da proglasim godinu milosti Gospodnje* (Lk 4, 18-19). U tom smislu ističe Anto nerazdvojnu povezanost vjere u Boga i čovjekovih dobrih djela: *Onaj koji je ispunjen Duhom Svetim govori različitim jezicima. Različiti jezici jesu različita svjedočanstva za Krista, kao što su poniznost, siromaštvo, strpljivost, poslušnost. O njima govorimo kad ih drugima pokazujemo životom. Riječ je živa kad život govori. Neka zato prestanu riječi, a neka govore djela. Prepuni smo riječi, prazni djelima. Stoga nas stiže prokletstvo Gospodina koji prokle smokvu na kojoj ne nade ploda, nego samo lišće.*

Na taj način Anto slijedi zapravo Franju Asiškoga, koji u svom postupku prema gubavcu najzornije pokazuje praktično prihvaćanje Kristova Evanđelja, kako svjedoči u svojoj oporuci: *Dok bijah u grijesima, bilo mi je odveć odurno gledati gubavce; i sam Gospodin me odvede među njih i bijah milosrdan prema njima. I dok se vraćah od njih, ono što mi se činjaše odurnim pretvori mi se u duševnu i tjelesnu slast.*

Isti duh prihvatio je Anto u svom životu i djelovanju, te je postao jednim od najdosljednijih franjevacu u evanđeoskom nasljedovanju Isusa Krista. I to u dvostrukoj strukturi toga nasljedovanja, koje ima svoju *mističnu i situacijsku, praktično-političku komponentnu*. I nijedna od njih ne raste u svojoj radikalnosti suprotno, nego



sukladno jedna drugoj. Radikalnost nasljedovanja istodobno je *mistična i politička*. *Mistično* pak ovdje znači komponentu čovjekova odnosa s Bogom, a *političko* - da se mistika nikada ne ostvaruje bez društvene ili političke situacije, koji bi je zaštitile od nevolja i muka svijeta i koji bi joj omogućili da nesudjelovanjem u njima sačuva svoju nevinost (J. B. Metz).

O Antinom zalaganju za pomoć čovjeku u nevoljama i izgradnji boljega svijeta svjedoče i brojne legende. Ovdje je zgodno navesti osobito onu o njegovom prosvjedu protiv tiranina Ezzelina, kako piše u *Cvjetićima svetog Ante*:

*Bio je u ono vrijeme jedan moćan, ali okrutan tiranin, po imenu Ezzelino da Romano, koji je ugnjetavao Padovu i okolne krajeve. Isti je, na početku svoje tiranije, izvršio strašan pokolj ljudi u Veroni. Kada je to Anto, neustrašivi otac, saznao, usudio se osobno poći do njega.*

*Kad mu je pristupio, napao ga je ovim riječima: „O neprijatelju Božji, okrutni tiranine, bijesni psu, kada ćeš prestati prolijevati nevinu kršćansku krv? Evo, nad glavom ti visi Božja osuda, teška i strašna.“ I mnoge mu je druge žestoke i oštre prijekore predbacio u lice. Tjelesna je straža čekala da despot, prema svom običaju, dadne naređenje da ga smjesta ubiju. No po Božjem određenju dogodilo se posve drugačije. Tiranin, dirnut žestokim prijekorem Božjega čovjeka, prestane biti okrutan i postane blag kao janje. Stavi si oko vrata užu, te prostrijevši se pred Božjim čovjekom, na začuđenje svih prisutnih, ponizno ispovjedi svoj grijeh i obeća da će, po njegovu dopuštenju, popraviti naneseo zlo.*

### Franjevački samostan svetoga Ante

# Simbol franjevačke nazočnosti u Sarajevu

*Dugi niz godina samostan je mjesto brojnih duhovnih inicijativa, ekumenskog i međuvjerskog razumijevanja te humanitarne pomoći*

Iako se ovdje-ondje on spominje, danas je teško sa stopostotnom sigurnošću ustanoviti je li ikad prije kraja 19. stoljeća postojao u Sarajevu franjevački samostan. No potpuno je sigurno da je postojala župa koja se prvi put spominje još 1521. godine i u kojoj su čitavo vrijeme pastoralno djelovali franjevci.

Uspostavom redovite crkvene hijerarhije 1881. godine i novom raspodjelom župa pripala je župa Sarajevo dijecezanskom svećenstvu. Tako je ovim činom završila uloga franjevaca kao župnika u Sarajevu, te su se oni tiho povukli iz glavnoga grada Bosne i Hercegovine. Sljedećih nekoliko godina smještali su svoju redovničku upravu po izboru u nekom od obližnjih samostana, ali ipak bilo je to daleko od sjedišta crkvene i društveno-političke vlasti. Iz godine u godinu ovaj se problem sve više osjećao jer su narastajući administrativni i drugi poslovi tražili što češću vezu sa spomenutim vlastima. Osjećalo se prijeko potrebnim da se barem uprava franjevačke provincije Bosne Srebrene zastalno nastani u Sarajevu. Osjećali su to bosanski franjevci, ali su istodobno i nositelji tadašnje društveno-političke vlasti izražavali svoju želju da uprava Provincije bude u njihovoj blizini.

### Gradnja samostana

Primoran okolnostima, ali i ohrabren željom vlasti i svoje redovničke subraće, obratio se onodobni provincijal bosanskih franjevaca fra Anto Ćurić molbom vrhovnoj upravi u Rimu kako bi ona dopustila da franjevci u Sarajevu podignu sebi rezidenciju. Vrhovna je uprava molbu pozitivno riješila i provincijal se Ćurić, sa svojim tajnikom

i jednim članom uprave (definitorem), 19. lipnja 1886. godine nastanio u Sarajevu. No smjestili su se u nekom iznajmljenom privatnom stanu, u ondašnjoj i sadašnjoj ulici Terezija (donedavno Miće Sokolovića), gdje su ostali tri godine.

Kada je, naime, 1889. dovršena gradnja današnje sarajevske katedrale, vratili su se franjevci u blizinu svoje crkve sv. Ante. Smjestili su se u Hendinu ulicu. „Mijenjanje stana ne bijaše ugodno, a ni iz drugih razloga probitačno. Zato se redovničko starješinstvo a i drugi odlučujući čimbenici počеше baviti mišlju, kako da se sazida vlastiti dom“, piše dr. Franjo Blažević. U njihovoj ih je potihoj želji i nakani još više učvrstila vatra koja je četiri dana pred Božić buknuła na tavanu njihova stana i proširila se na druge prostorije ostavivši neoštećenim samo prizemlje.



Samostan sv. Ante oko 1910. godine

Uz izdašnu pomoć dobročinitelja postavljeni su 1893. temelji novom franjevačkom obitavalištu u Sarajevu. Novi je samostan građen u gotičkom stilu, prema projektu Carla Paneka, a gradnja je, zahvaljujući vrijednom Ivanu Holzu, tako napredovala da su se franjevci već sljedeće godine, 31. kolovoza iz dotadašnjih iznajmljenih prostorija preselili u svoj vlastiti dom. Svečani blagoslov obavio je 16. rujna 1894. sam vrhbosanski nadbiskup dr. Josip Stadler.

### Franjevačka bogoslovija

Novi je samostan ponajprije trebao biti prebivalište uprave bosanske franjevačke provincije, provincijalat. No osim toga on je gotovo od početka također bio i sjemenište, kuća u kojoj su se trebali smjestiti i studenti filozofsko-teoloških znanosti, budući franjevci i svećenici. O ovim je



svrhama nove kuće govorio i provincijal fra Stjepan Čičak kazujući da je svrha zgrade „da bi se tude pod neposrednim nadzorom redodržavnoga starješinstva ujedno odgajala i redovnička naša mladež“. Do tada su, naime, bosanski franjevci bili primorani da svoj pomladak, nakon svršenih gimnazijskih nauka i godine kušnje u novicijatu, šalju na filozofske i bogoslovne nauke u tuđinu, u Italiju, Ugarsku, Slavoniju...

Čim je zgrada u Sarajevu bila dogotovljena, s pravom se pomislilo da se riješio i taj problem. No neke nepredviđene okolnosti učinile su da su se u samostan bogoslovi nastanili istom 1897. godine. I ne samo to, bogoslovi su se u njemu zadržali vrlo kratko. Već sljedeće godine starješinstvo ih je razaslalo po raznim samostanima diljem Bosne, a nova je zgrada ostala samo kućom starješinstva, tj. provincijala i dvojice kateheta.

Tako je to potrajalo punih dvanaest godina, do 10. kolovoza 1909. kada je uprava Provincije, na svom zasjedanju u Gučkoj Gori, donijela odluku „da se bogoslovna mladež premjesti u Sarajevo“. Već iste godine, 6. rujna, stigla su u Sarajevo 24 bogoslova sa svojim odgojiteljima i profesorima. „Kuća i crkva oživješe, jer gdje su se do ovoga časa samo trojica franjevac vidala, sada ih se nađe na okupu ništa manje od 32“.

Budući da se broj bogoslova osjetno iz godine u godinu povećavao, zgrada samostana ubrzo postade pretijesna da bi pod svoj krov primila sve njih. Zato su 1912. odlučili franjevci - uz prizemlje, prvi i drugi kat - nadograditi još i treći kat kako bi se dobio nemali prostor. U sa-

mostanu sv. Ante bila je Franjevačka bogoslovića od 1909. pa sve do 1968. (uz kratki prekid između 1942. i 1947. kada se ona nalazila na Kovačićima). Od 1968. je u Nedžarićima.

### Samostan sv. Ante danas

Provincijalat bosanske franjevačke provincije bio je u samostanu sv. Ante od 1896. sve do 1963. godine. Ovaj je samostan bio i kuća novicijata 1942-1943. i 1986-1992. godine, a u njemu je 1984-1992. bila smještena i redakcija lista *Svjetlo riječi*.

U vrijeme temeljite obnove samostanske zgrade od 1983. do 1985. godine izgrađena je u njezinu klasturu nova dvorana, a devedesetih godina nadograđene su iznad te dvorane još dvije nove.

Danas se u samostanu nalazi središnji arhiv *Bosne Srebrene* i bogata pinakoteka s više od stotinu djela pretežno suvremene likovne umjetnosti najpoznatijih hrvatskih slikara.

Svakog utorka u samostanu se okupljaju katolički studenti grada Sarajeva. Zajedničkom molitvom, predavanjima i druženjem izgrađuju i učvršćuju svoje kršćansko zajedništvo.

Jednom riječju bismo mogli zaključiti kako se, uz istoimenu crkvu, franjevački samostan sv. Ante na Bistriku dugi niz godina potvrđuje kao središte franjevačke nazočnosti u gradu Sarajevu, mjesto brojnih duhovnih inicijativa, ekumenskog i međuvjerskog razumijevanja, suradnje i pomirenja, te humanitarne pomoći.

Marijan KARAULA



# Gvardijani franjevačkog samostana sv. Ante na Bistriku u Sarajevu

Kamen temeljac za novu zgradu ovoga samostana blagoslovljen je za vrijeme provincijalstva fra Andrije Buzuka 17. rujna 1893. godine. Blagoslovio ga je prvi vrhbosanski nadbiskup dr. Josip Stadler. Isti nadbiskup blagoslovio je 16. rujna sljedeće 1894. godine sagrađenu zgradu. Već 1. rujna u novi samostan su ušli: fra Stjepan Čičak, provincijal, fra Jako Matković, kustos, fra Augustin Čengić, jubilarac i definator, fra Ignac Strukić, urednik Franjevačkog glasnika, fra Nikola Momčinović, vjeroučitelj i fra Ivan Kozinović, tajnik Provincije. U kronici ne piše tko je bio prvi gvardijan.

Redni broj	Ime i prezime	Vrijeme službe: gvardijan ili predsjednik
1.	Fra Stjepan Čičak, provincijal?	1894 - 1897 - predsjednik
2.	Fra Josip Ćurić	1897 - 1900 - predsjednik
3.	Fra Florijan Nadarević	1900 - 1903 - predsjednik
4.	Fra Nikola Momčinović	1903 - 1906 - predsjednik
5.	Fra Fra Franjo Komadanović, provincijal	1906 - 1909 - predsjednik
6.	Fra Filip Pašalić	1909. - predsjednik
7.	Fra Josip Andrić	1909 - 1910 - predsjednik
8.	Fra Frano Pavlek	1910 - 1911 - predsjednik
9.	Fra Petar Ćorković	1911 - 1913 - predsjednik
10.	Fra Alfonzo Kudrić	1913 - 1916 - predsjednik
11.	Fra Ljubomir Galić	1916 - 1919 - predsjednik
12.	Fra Josip Markušić	1919 - 1922 - predsjednik
13.	Fra Bernardin Sarić	1922 - 1925 - predsjednik
14.	Fra Anto Ravlić	1925 - 1926 - predsjednik
15.	Fra Marijan Jakovljević	1926 - 1928 - predsjednik
16.	Fra Ljudevit Franjičević	1928 - 1932 - predsjednik
17.	Fra Marijan Jakovljević	1932 - 1934 - predsjednik
18.	Fra Bono Ivandić	1934 - 1937 - predsjednik
19.	Fra Silvije Franković	1937 - 1938 - predsjednik
20.	Fra Ljudevit Franjičević	1939 - 1940 - gvardijan
21.	Fra Miroslav Džaja	1940 - 1941 - gvardijan
22.	Fra Bonifac Badrov	1941 - 1942 - gvardijan
23.	Fra Branko Krilić	1942 - 1945 - gvardijan
24.	Fra Bono Ostojić	1945 - 1946 - gvardijan
25.	Fra Jozo Petrov	1946 - 1949 - gvardijan
26.	Fra Vjenceslav Vlajić	1949 - 1950 - gvardijan
27.	Fra Vlado Karlović	1950 - 1955 - gvardijan
28.	Fra Tomislav Ostojić	1955 - 1961 - gvardijan
29.	Fra Augustin Brkić	1961 - 1964 - gvardijan
30.	Fra Bono Lekić	1964 - 1970 - gvardijan
31.	Fra Bono Vrdoljak	1970 - 1973 - gvardijan
32.	Fra Ljubo Lucić	1973 - 1979 - gvardijan
33.	Fra Andrija Zirdum	1979 - 1982 - gvardijan
34.	Fra Franjo Križanac	1982 - 1985 - gvardijan
35.	Fra Petar Anđelović	1985 - 1991 - gvardijan
36.	Fra Perica Vidić	1991 - 2000 - gvardijan
37.	Fra Petar Anđelović	2000 - 2003 - gvardijan
38.	Fra Ivo Marković	2003 - 2006 - gvardijan
39.	Fra Marijan Karaula	2006 - - gvardijan

## Od događaja do događaja

*Za dva mjeseca bilo je dovoljno događanja u našoj crkvi i u samostanu. Ovdje izdvajamo samo nekoliko karakterističnih, ali i oni dobro oslikavaju naš život*

**12. ožujka 2007.** U Maloj galeriji našeg samostana otvorena je izložba slika akademskog slikara Frane Radaka iz Zagreba. Izložbu je otvorio gvardijan fra Marijan Karaula, a na njezinom otvaranju o umjetninama i o Radakovom slikarskom radu uopće govorio je Vojislav Vujanović.



**13. ožujka 2007.** Danas je iz tiska izišao prvi broj glasila našeg samostana pod nazivom Glasnik sv. Ante. U ovom se listiću predstavlja naš samostan u povijesti, sadašnjosti i budućnosti.

**18. ožujka 2007.** Obaviješteni smo da je u Splitu umro gospodin Zdenko Grgić, akademski kipar. On je bio autor unutarnjeg uređenja naše crkve sedamdesetih godina. Izradio je kip svetog Ante, postaje križnog puta, par pejzaža i naslikao nekoliko slika u crkvi i samostanu.

**20. ožujka 2007.** Današnjim utorkom započeli smo pobožnost od 13 utorka na čast sv. Anti. Jutarnju misu predvodio je fra Božo Borić, a večernju fra Ivo Marković. Crkva je vrlo dobro posjećena, a isto tako je posjećeno i predavanje za mlade o crkvi bosanskoj, koje je ove večeri imao prof. dr. Dubravko Lovrenović.

**21. ožujka 2007.** U popodnevним satima imali smo samostanski kapitul na kojem smo raspravljali o samostanskoj porti, o pripravi za uskršne blagdane i samoj proslavi Uskrsa, te o uređenju samostanskog suterena.

**1. travnja 2007.** Danas je Cvjetnica, nedjelja muke Gospodnje. Pod sv. misom u 11.00 sati svečano je pjevana Muka Gospodina našega Isusa Krista po Luki. Ulogu Isusa pjevao je fra Marijan, a pisca Darko Rubčić.

**3. travnja 2007.** Pod večernjom misom na Veliki utork pjevana je Muka Kristova. Pjevanje se ponovilo kao na Cvjetnicu. Uskršno trodnevlje proslavljeno je dostojanstveno i bez ikakvih ispada. Isto tako je proslavljen i sam blagdan Uskrsa.

**21. travnja 2007.** Na groblju u Kraljevoj Sutjesci pokopan je fra Smiljan (Rudo) Radić, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Fra Smiljan je preminuo 16. travnja u Innsbrucku, gdje je i proveo najveći dio svoga redovničkoga i svećeničkog života. Bio je čovjek koji se oduševljavao ne samo svojim franjevačkim pozivom i životom nego se strastveno bavio znanošću, a posebno filozofijom i umjetnošću. Na sprovod pokojnom fra Smiljanu išla su i braća iz našeg samostana.

**27. travnja 2007.** Danas je u našem samostanu otvorena međunarodna konferencija s temom: *Austrougarska era u Bosni i Hercegovini*. Skup su organizirali Bosanski institut iz Londona i Institut za istoriju iz Sarajeva.

**1. svibnja 2007.** U Gospinu svetištu u Olovu otvorena je ovogodišnja svibanjska pobožnost u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Zajedno s mnoštvom vjernika i svećenika te s provincijalom Bosne Srebrene svetu misu predvodio je kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski. I naš je samostan organizirao hodočašće. Hodočasnici su putovali jednim autobusom, a vodio ih je fra Perica Vidić. A i druga su braća išla u Olovo kako bi pripomogla u ispovijedanju hodočasnika.

**2. svibnja 2007.** Zbog zdravstvenih razloga i liječenja u naš samostan je iz Olova privremeno premješten brat fra Marko Dunder.

**9. svibnja 2007.** U samostanskoj galeriji otvorena je pod pokroviteljstvom HKD Napredak izložba slika Ivana Lackovića Croate i Drage Marelje. Prigodom svečanog otvorenja izložbe prisutne je pozdravio fra Marijan Karaula, a o slikama su govorili: Krunoslav Cigoj, autor Drago Marelja i Gradimir Gojer direktor Narodnog pozorišta.



**16. svibnja 2007.** Naš samostan i crkvu posjetili su tironi, đaci prvog razreda Franjevačke klasične gimnazije iz Visokog sa svojim prefektom fra Josipom Ikićem i profesorom fra Pavom Vujicom. Prvi razred pohađaju 23 đaka.

**21. svibnja 2007.** Poslije izložbe slika dvojice naivaca, Lackovića i Marelje, u našoj galeriji otvorena je nova izložba Vinka Jurića Dalme pod naslovom Zov planine. Prisutne je pozdravio fra Perica, a o slikama je govorio sam autor te likovni kritičari Snježana Mutapčić, Dubravka Šoljan i Drago Bozlja, koji je izložbu i otvorio.

Anto CVITKOVIĆ

## O postanku Kruha sv. Ante

Već je prije donosio naš Glasnik dosta o pobožnosti „Kruha sv. Ante“, toga velikog pomagača bijednih; ali sada ću vam kazati, kako je stara ta pobožnost, te se s pravom može smatrati za najstariju pobožnost na čast sv. Anti.

Samo se ime malo razlikuje, jer se je prije zvalo „Žito sv. Ante“, što je megjutim isto, jer gdje ima žita, lako je za kruh. Ta, već su stari te dvije riječi zamjenjivali; kad je Josip bio u Misiru i nestalo ljudima žita, ne kaže sv. Pismo, da je im je nestalo žita, nego kaže, kruha, pa i kašnje kad su iskali od Josipa, govorili su: „Daj nam kruha“. A i vi danas mećete novce u škrinjice, pa se to zove „Kruh sv. Ante“, tako se s punim pravom i ono prijašnje žito može zvati „Kruhom sv. Ante“.

Sada da vam kažem, kada je i kako nastala ta pobožnost. Ona je nastala između smrti sv. Ante 1231. i padovanskog biskupa Jakova Konrada 1283. na slijedeći način: Roditelji jednoga dvadeset-mjesečnog djeteta Tomaša, stanovali u Padovi uz crkvu sv. Ante. Jednom zgodom ostaviše oni dijete samo uz neku posudu punu vode. Kad se majka vrati kći, ima šta i vidjeti! Dječinke nožice vire iz vode, a glava mu na dnu posude. Jadna majka izvadi dijete, ali na njezinu žalost dijete već bješe umrlo i oladilo se. Od žalosti zapomaže i sve se susjedstvo (komšiluk) strči; među njima bijaše i nekoliko franjevac. Majka sjećajući se čudesa sv. Ante, obeća, da će na njegovu čast dati onoliko pšenice siromasima, koliko je dijete teško, ako ga uskrisi. Iza malo dijete oživi, i veselo ga majka primi u svoj naručaj.

Iz Padove se to raširi po drugom svijetu, te je postalo običajem, da se u čast sv. Ante za svako dijete da siromasima onoliko žita, koliko je ono teško. Ta se pobožnost najviše raširi po Franceskoj, gdje je sv. Anto toliko propovjedo, a osobito u pokrajini Provanci i Brivu. Ona je bila tako raširena, da se je u 16. stoljeću nalazio u crkvenim knjigama i način, kako se blagoslivlje to žito. Još prije nego je ggiica Marija Buđe uvela pobožnost Kruha u svom dućanu, franceske su novine donosile mnogobrojne darove osobito iz Briva.

To je, kako vidite, najstarija pobožnost sv. Anti, a ona je njemu ujedno osobito mila, jer je on bio veliki prijatelj siromaha.

*Glasnik sv. Ante Padovanskoga, br. 12, Visoko, 1. prosinca 1910., str. 191-192*

## Car u crkvi sv. Ante

Zadnjih dana kolovoza doživljava je uboga crkvice sv. Ante u Sarajevu najveći posjet; preko njezina je praga prekoračio Ferdinand I., „car svih Bugara“ sa svojim sinom Borisom i prvim ministrima svoje države. Vladar je s puta brzogovorno poručio, da će doći u crkvu franjevačku slišat sv. misu, kao na dan sv. Ljudevita,

kralja franceskoga. Sv. misu tim visokim gostima čito je o. fra Petar Ćorković, tajnik provincijalov. Kažu, da je car pod cijelom misom pobožno molio iz molitvenika. Promotrio je kasnije i crkvu, te mu se sažalilo nad njezinom trošnošću.

*Glasnik sv. Ante Padovanskoga, br. 10, Visoko, 1. listopada 1910., str.170*

## Si kveris - Ako tražiš

Onima, koji žele znati za najdražu molitvu sv. Anti, ovo pišem. Nekima jest, nekima nije ona poznata. To je Si kveris. Često ste put čitali u Glasniku ovo ime, a nijeste ga razumili. Si kveris je jedna pjesmica sv. Anti, jest ujedno i molitva, hvalospjev sv. Anti. U Si kverisu priznajemo sv. Anti, - koji je klečeće mogućstvo kod srca Božjeg – da može od nas odvratiti sva zla, molimo ga, da ih uistinu odvrti. Si kveris je čudotvorna molitva, a čudotvorno je i postala. Evo kako:

Sv. Bonaventura, serafski naučitelj, bio je nenatkriljiv štovaoc svoga rajskog brata, sv. Ante. Kad je još vidio Svečev jezik 32 godine nakon smrti njegove čitav i crven, tolko mu se raspali srce za sv. Antu, da je odredio širom svijeta raznositi slavu Antinu. U tome zanosu zasjede svetac Bono, da napiše svecu Anti pjesmu pohvalnicu. Ali šta bi? Pero mu se samo od sebe stade micati i izagje ispod njega napisana pjesma Si kveris. Donosimo tu milu pjesmu:

Akž čudesa tražiš, gle:  
smrt i bludnja, nevolje,  
vrag i guba nestaju,  
zdrave bolesnici.

More, lanci uzmiču.  
Uda, stvari propale,  
mole i dobivaju  
mladi pa i starci.

Iščezava pogibelj,  
prestaju i potrebe  
neka kaže tko to zna,  
pa i Padovanci.

*Glasnik sv. Ante Padovanskoga, br. 3, Visoko, 1. ožujka 1911., str. 43*

## Štrajk radnica na sv. Antu

Nije to mali znak odanosti našem sv. Anti, da neke osobe, koje svojim žuljevima zaslužuju tvrdu koru kruha, ipak na blagdan sv. Ante ne će da rade, pa makar izgubile zaradu. To je bilo ove godine u Sarajevu na veliko. Radnice u dvije tvornice zatražile su od svojih gospodara, da ne rade na Antunovo, a kad im ne dadoše, one složno stupeše u štrajk za sv. Antu.

*Glasnik sv. Ante Padovanskoga, br. 7, Visoko, 1. srpnja 1911., str. 122*



## MISE U NAŠOJ CRKVI

*Nedjeljom:* u 8, 9.30, 11, 12 i 18 sati.

*Svaki utorak* posvećen je sv. Anti i mise su uz pobožnost sv. Anti u 8 i 18 sati. Nakon večernje mise predavanje za studente i mladež te druženje u samostanskoj dvorani.

*Radnim danom* samostanska misa s jutarnjom je u 7.30 sati, te večernja misa u 18 sati. Prije svake mise može se potražiti svećenika za ispovijed i uvijek dogovoriti vrijeme za duhovni razgovor.

U crkvi se tijekom godine održavaju brojni glazbeni koncerti, a samostanska *Mala galerija Sveti Anto* je otvorena za susrete raznih udruga, za održavanje različitih vjerskih i kulturnih priredbi, okruglih stolova i znanstvenih predavanja.

## Sv. Anto oko Sarajeva

Kako je općenita pobožnost k padovanskom Svecu u glavnom gradu Bosne, pokazuje ne samo to, što ima u gradu svoju mnogo posjećenu crkvu, nego mu se i u okolici ponosnog šehera dižu svetišta. Daleko razglašeno kupalište i najmilije izletišta Sarajlija, Ilidže imaju vilu sv. Ante. Nazad nekoliko vremena kupiše sestre Božje ljubavi tude lijep posjed s kućom, i to sve okrstiše imenom sv. Ante, a on u milovidnoj kućnoj kapelici milo gleda s oltara svoje posjetitelje. Takogjer na novom katoličkom groblju, Koševu straži nad grobovima pokojnih nova kapela sv. Ante sa punim vjere natpisom: Sveti Ante, moli za nas!

*Glasnik sv. Ante Padovanskoga, br. 6, Visoko, 1. lipnja 1910., str. 102*

Tiskanje ovoga broja našega *Glasnika sv. Ante* pomogao je Grafički atelje OSKAR Sarajevo. Iskreno zahvaljujemo!



Nakladnik: **Franjevački samostan sv. Ante, Sarajevo, Franjevačka 6**  
**Tel: 033/236 107, fax: 033/236 108**  
 E-mail: [sv.anto@bih.net.ba](mailto:sv.anto@bih.net.ba)  
[www.svantosarajevo.org](http://www.svantosarajevo.org)  
 Glavni urednik: **Marijan Karaula**  
 Lektura: **Ivo Pranjković**  
 Fotografija: **Marijan Karaula**  
 Grafički urednik: **M.S. Štrika**  
 Tisak: **OSKAR Sarajevo**

## KALENDAR DOGAĐANJA

*Nedjelja 10. lipnja*

Prvi dan trodnevnice u čast sv. Anti. Pjevana misa i prigodna propovijed u 18 sati.

*Ponedjeljak 11. lipnja*

Drugi dan trodnevnice u čast sv. Anti. Pjevana misa i prigodna propovijed u 18 sati.

*Utorak 12. lipnja*

Trinaesti u nizu od trinaest utoraka u čast sv. Anti i treći dan trodnevnice. Pjevana misa i prigodna propovijed u 18 sati.

*Srijeda 13. lipnja*

Blagdan sv. Ante. Mise u 6, 7, 8, 9, 10, 11 (svečana), 13, 16 (dječja misa i blagoslov cvijeća), 17, 18 (svečana) i 20 sati.

*Subota 16. lipnja*

Koncert zbora Pontanima u povodu blagdana sv. Ante. Crkva sv. Ante na Bistriku u 19,30 sati.

*Nedjelja 24. lipnja*

Blagdan sv. Ivana Krstitelja. Hodočašće u Podmilačje (prijave na našoj samostanskoj porti).

*Četvrtak 2. kolovoza*

Blagdan Gospe od Anđela, porciunkula. Na današnji dan, u svim bazilikama, svetištima i župnim crkvama može se zadobiti potpuni oprost. Da bi se zadobio taj oprost, potrebno je pohoditi crkvu i u njoj izmoliti Oče naš i Vjerovanje, pristupiti sakramentu pokore, pričestiti se te moliti na nakanu Svetoga Oca. Mise u našoj crkvi u 7.30 i 18 sati.

*Srijeda 15. kolovoza*

Svetkovina Uznesenja bl. Djevice Marije, Velika Gospa. Slavi se na Stupu. Mise u našoj crkvi u 7.30 i 18 sati.

U Prirodi nema smrti  
u njoj nema ni humki

Jer i april kada odlazi  
s njime ne umiru radosti

Zabluda je strah od smrti  
zabluda što se skriva u grudi

Onaj tko jedno proljeće proživi  
kao da je živio život vječiti

Daj mi flautu i zapjevaj  
jer pjesma je tajna vječnosti

Zvuk flaute ostaje  
i kada nestanu svjetovi

*Halil Džubran*

